

Vastgesteld ... maart 2010

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor reactie voor te leggen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over zijn brief van 29 januari 2010 ten geleide van het ontwerpbesluit inzake drempelen toetsingsinkomen t.b.v. het berekenen van de zorgtoeslag (32 123 XVI, nr. 116) en zijn brief van 29 januari 2010 over de ontwerp algemene maatregel van bestuur inzake de Zorgtoeslag (32 123 XVI, nr. 118). De op 5 maart 2010 toegezonden vragen en opmerkingen zijn met de door de minister bij brief van ... verschaft reactie hieronder afgedrukt.

Inbreng CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het besluit tot wijzigen van het drempel- en toetsingsinkomen voor de berekening van de zorgtoeslag. Zij zien dit als een belangrijke stap, die nodig is in het licht van de economische omstandigheden. De leden van de CDA-fractie zien dat met dit besluit het voornemen in het aanvullend beleidsakkoord wordt ingelost. Zij hopen dat de regering ook de resterende maatregelen in het aanvullend beleidskader zal uitvoeren. Dat is hard nodig om de begroting van Nederland op orde te krijgen en onze kinderen niet op te zadelen met een enorme staatsschuld. In het kader van de heroverweging voeren de leden van de CDA-fractie graag nog een bredere discussie over dit onderwerp op een later moment.

Zij hebben nog enkele vragen over dit besluit.

De leden van de CDA-fractie wijzen erop dat de zorgtoeslag nu een relatief uitvoerbare regeling is en zij zien met het voorliggende besluit dat deze even zo uitvoerbaar zal blijven. De leden van de CDA-fractie staat een systeem voor ogen dat meegroeit met de kosten; een houdbaar systeem. Dit zien zij terug in voorliggend besluit.

Om de zorgtoeslag ook voor de toekomst houdbaar te houden, worden de drempelpercentages naar beneden aangepast. Daarnaast is gekozen voor een scheve afbouw, waardoor de hogere inkomens meer betalen aan de zorgtoeslag. Kunt u aangeven waarom gekozen is voor dit tweeledige voorstel? Is overwogen alleen de drempelpercentages aan te passen? Zo ja, wat is doorslaggevend geweest bij het maken van deze keuze?

Met dit voorstel wordt voor de berekening van de zorgtoeslag over de jaren 2011 tot en met 2040 vastgelegd wat het normpercentage is. Hoeveel is de maximale achteruitgang voor een huishouden in enig jaar als gevolg van dit ontwerpbesluit?

Kan de regering een raming geven van de uitgaven voor de zorgtoeslag van 2006 tot 2040 voor dit besluit en na dit besluit?

De leden van de CDA-fractie merken op dat dit jaar nog een evaluatie van de zorgtoeslag naar de Kamer gezonden dient te worden. Wat is de reden dat er voor is gekozen om hierop vooruit te lopen?

Op welke wijze is gekeken naar de gevolgen van de overheveling van eventuele extra overhevelingen van de AWBZ naar de Zorgverzekeringswet. Met de overheveling dit jaar is een bedrag van circa EUR 100 mln. gemoeid. De effecten hiervan zullen ook op de zorgtoeslag en de premie neerdalen. Hoe is de samenhang tussen diverse inkomensgerichte en andere zorgcompensaties zoals de WTCG, het eigen risico en de compensatie hiervan en de overige eigen bijdragen? Is hier rekening mee gehouden bij het tot stand komen van voorliggend besluit?

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennisgenomen van de concept-AMvB waarin een maatregel op het gebied van de zorgtoeslag wordt voorgesteld dat de oploop van de zorgtoeslag in de toekomst zal beperken. Hierover hebben zij nog enkele vragen. Gegeven het uitgangspunt dat de zorgtoeslag nodig is vanwege het bestaan van de nominale ziektekostenpremie vinden deze leden een dergelijke houdbaarheidsmaatregel een verantwoorde maatregel en steunen zij de algemene gedachte achter deze. Zij vragen waarom specifiek voor deze variant is gekozen. Waarom moeten inkomens aan de onderkant en modaal betalen voor het gebruik van de zorgtoeslag door hoge inkomens? In 2011 kost dit lage inkomens € 3 op jaarbasis, en modale inkomens € 7, maar dit bedrag loopt de komende dertig jaar op. Kan de minister aangeven hoeveel zorgtoeslag lage en middeninkomens mislopen door deze maatregel, en hoeveel zorgtoeslag inkomens vanaf twee maal modaal überhaupt krijgen? Kan de minister aangeven hoe het aantal zorgtoeslagen toeneemt voor inkomens vanaf twee maal modaal, in de huidige regeling als in de voorgestelde regeling? Deze leden zien graag een variant waarbij de zorgtoeslag aan de onderkant niet verandert, maar de oploop in het gebruik wordt gestopt door het inkomen dat recht geeft op zorgtoeslag reëel constant te houden in de toekomst. Wat is het inkomenseffect van een dergelijke variant? Kunt u aangeven hoeveel huishoudens zorgtoeslag ontvangen in deze variant, in de door het kabinet voorgestelde variant en de huidige situatie? Wat is het houdbaarheidseffect van de door deze leden geschetste variant? Is dat groter of kleiner dan het kabinetsvoorstel?

De leden van de fractie van de PvdA vragen zich evenwel af of er met het oog op de nabije toekomst ook andere mogelijkheden zijn die de zorgtoeslag (grotendeels) overbodig maken. Zij denken hierbij aan het invoeren van een inkomensafhankelijke zorgpremie. Zij beschouwen het systeem van de zorgtoeslag als overbodig, duur en bureaucratisch. Deelt de minister de opvatting dat het absurd is dat meer dan de helft van het aantal huishoudens zorgtoeslag krijgt? Tot welk percentage loopt dit op zonder gewijzigd beleid?

Kan de minister aangeven hoeveel zorgtoeslagen er per maand worden uitgekeerd? Hoeveel bedragen de uitvoeringskosten hiervan? Hoe vaak werd een zorgtoeslag in 2008 en 2009 te vroeg of te laat uitgekeerd? Hoe vaak werd er te veel of te weinig uitgekeerd?

Hoeveel zorgtoeslagen zijn er nodig als de nominale premie op € 400 wordt gesteld, en hoeveel bij € 450 en € 500? Hoeveel besparing levert dit de Belastingdienst op? Deelt de minister de mening dat een lagere nominale premie de concurrentie tussen verzekeraars versterkt, omdat de relatieve premieverschillen dan hoger worden, zoals verwoord door Schut en Laske-Aldershof (ESB 86, 2001, p. 860)?

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met afkeuring kennis genomen van de voorgenomen bezuiniging op de zorgtoeslag. Genoemde leden zijn van mening dat de solidariteit van het zorgverzekeringsstelsel wordt ondergraven door deze maatregel. Is de minister van mening dat de rekening van de crisis door deze maatregel wordt gelegd bij de mensen die onder modaal verdienen? Zo ja, waarom wordt de rekening niet gelegd bij mensen die meer kunnen missen? Zo nee, hoe legt de minister het dan uit dat deze mensen op langere termijn niet meer in aanmerking komen voor de zorgtoeslag?

De leden van de SP-fractie hebben geconstateerd dat alleenstaanden met een inkomen op € 30 000, nu een modaal inkomen, in 2034 hun recht op zorgtoeslag zullen verliezen. Waarom geldt dit alleen voor alleenstaanden, en niet voor mensen met partner? Is er hier sprake van leefvormdiscriminatie? Krijgen de mensen die dit betreft enige vorm van inkomenscompensatie? Is er rekening mee gehouden dat na prijsindexatie een inkomen van 30 000 euro in 2034 een laag inkomen is? Vindt de minister het rechtvaardig om de rekening van de crisis bij deze mensen neer te leggen?

De leden van de SP-fractie voorzien dat jaarlijkse herberekening van de zorgtoeslag de toewijzing hiervan nog ingewikkelder zal maken. Is de minister van mening dat de bureaucratie hierdoor zal toenemen? Hoeveel zal het ambtenarenapparaat moeten groeien om deze maatregel zonder problemen in te kunnen voeren? Hoe hoog zullen de uitvoeringskosten van deze maatregel zijn? Hoeveel levert deze bezuiniging de schatkist uiteindelijk op, als de uitvoeringskosten van de baten worden afgetrokken?

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de aangekondigde maatregelen met betrekking tot de Zorgtoeslag. Naar aanleiding van de beide brieven hebben deze leden nog wel enkele vragen en opmerkingen.

In het Aanvullend Beleidsakkoord is afgesproken dat er houdbaarheidsmaatregelen getroffen worden om de lange termijn overheidsfinanciën op orde te brengen. De Zorg was één van de genoemde aandachtsgebieden en had een taakstelling van 0,4% BBP. De helft hiervan, 0,2%BBP, zou moeten komen uit aanpassing van de zorgtoeslag. Het nu voorliggende besluit is hier de concrete uitwerking van.

De kern van de solidariteit van ons zorgstelsel is dat iedereen bijdraagt door middel van premies. Het zo opgebrachte geld wordt vervolgens gebruikt voor de mensen die het nodig hebben. De kern van de solidariteit in de zorg is dus dat gezonde mensen voor zieke mensen betalen. De VVD-fractie heeft altijd deze lijn gehanteerd. Dat betekent ook dat alleen daar waar er grote ongewenste inkomenseffecten bij de laagste inkomens optreden er compensatie zou kunnen plaatsvinden.

De cijfers die de minister laten echter een beeld zien dat de lijnrecht indruist tegen het solidaire uitgangspunt van de VVD-fractie, namelijk dat inmiddels meer dan de helft van de mensen van 18 jaar en ouder zorgtoeslag ontvangt. Zelfs met gewijzigd beleid is dit in 2040 maar liefst 71%! Denkt dit kabinet werkelijk dat 71% van de mensen op een laag inkomen zit?

De minister geeft in de stukken niet aan of hij overwogen heeft om verdergaande hervormingen in de zorgtoeslag door te voeren? Is hier over nagedacht en zo ja, wat zouden de (budgettaire) effecten zijn geweest? Waarom is het nog steeds mogelijk om met een modaal inkomen om zorgtoeslag te ontvangen? Wat is de ratio van het kabinet hierachter?

Wat de leden van de VVD-fractie onvoldoende naar voren vinden komen in de stukken is de koppeling met het Aanvullend Beleidsakkoord en de hierin vastgelegde afspraken. Het voorstel levert 0,3% BBP (ongeveer € 1,5 miljard) op. Kan het kabinet uitleggen waarom niet is vastgehouden aan de oorspronkelijke afspraak van 0,2%?

Heeft dit verband de lange tijd die de minister uittrekt om de houdbaarheidswinst te realiseren, namelijk 30 jaar?

Heeft het CPB een oordeel over deze termijn gegeven en de lange termijn overheidsfinanciën?

Wat is het oordeel van de minister over het eventueel controversieel verklaren van dit dossier?

De voorzitter van de commissie,
Smeets

De griffier van de commissie,
Teunissen